

HỘI TUYỂN KHOÁNG VIỆT NAM

- 30 NĂM THÀNH LẬP VÀ PHÁT TRIỂN

NGUYỄN MINH ĐƯỜNG

Chủ tịch Hội Tuyển khoáng Việt Nam

Email: nguyenminhduong.vimico@gmail.com

Cách đây 30 năm, trong những ngày hè tháng 6 của năm 1990, sau một thời kỳ vận động, Hội Tuyển khoáng Việt Nam - Tổ chức xã hội nghề nghiệp của những cán bộ khoa học công nghệ trong lĩnh vực chế biến khoáng sản (Tuyển khoáng) - đã được thành lập.

1. Thời kỳ trước khi thành lập Hội

Dưới thời Pháp thuộc, có thể nói đội ngũ cán bộ Tuyển khoáng hầu như chưa hình thành. Một vài cơ sở Tuyển khoáng tuy có được xây dựng nhưng chủ yếu chỉ sơ chế các loại quặng hàm lượng giàu được khai thác để đưa về Pháp như nhà sàng Hòn Gai để sàng rửa than, nhà sàng rửa Tĩnh Túc để tuyển quặng thiếc-vonfram sa khoáng, xưởng kẽm Quảng Yên để chế biến bột kẽm từ quặng kẽm giàu từ mỏ kẽm chì Chợ Điền,...

Sau hòa bình lập lại 1954, cũng như nhiều ngành công nghiệp khác, ngành Tuyển khoáng được hình thành và phát triển. Giai đoạn từ 1954-1965, miền Bắc Việt Nam tiến hành công nghiệp hóa, trong đó có ngành mỏ. Một mặt khôi phục, phát triển các cơ sở cũ từ thời thực dân Pháp, mặt khác xây dựng mới một số mỏ và cơ sở tuyển khoáng với sự giúp đỡ của các nước XHCN. Diễn hình trong giai đoạn này, một số công trình công nghiệp khai thác và chế biến khoáng sản quy mô lớn được Liên Xô giúp đỡ từ năm 1956 như: mỏ và nhà máy tuyển quặng thiếc Tĩnh Túc-Cao Bằng; mỏ và nhà máy tuyển Apatit Lào Cai; vùng than Quảng Ninh cũng đầu tư xây dựng và đưa vào sản xuất nhiều nhà máy tuyển than như Vàng Danh-Uông Bí, nhà máy tuyển than Cửa Ông, sàng tuyển than Hòn Gai, Mạo Khê,... Năm 1956, Trung Quốc giúp đỡ xây dựng mỏ và nhà máy tuyển cromit Cỗ Định-Thanh Hóa, năm 1963 xây dựng mỏ và nhà máy tuyển sắt Trại Cau-Thái Nguyên,...

Những năm 1960-1975 là thời kỳ bắt đầu đào tạo đội ngũ cán bộ kỹ thuật Tuyển khoáng. Từ năm 1957, đội ngũ giáo viên non trẻ đã đào tạo những sinh viên Tuyển khoáng đầu tiên tại Trường Đại học Bách khoa Hà Nội-lớp tuyển khoáng đầu tiên có 14 sinh viên. Từ

năm 1966 thành lập Trường Đại học Mỏ-Địa chất. Thời kỳ đầu, qua 2 khóa Trường mới tuyển một lớp Kỹ sư Tuyển khoáng. Cùng với số cán bộ kỹ thuật Tuyển khoáng được đào tạo từ các nước ngoài như Liên Xô, Trung Quốc, Triều Tiên, CHDC Đức, Tiệp Khắc,..., các kỹ sư Tuyển khoáng đào tạo trong nước chính là lớp cán bộ kỹ thuật Tuyển khoáng đầu tiên phục vụ tại các cơ sở sản xuất, nghiên cứu, thiết kế vừa mới được xây dựng và thành lập.

Giai đoạn này cũng bắt đầu hình thành các cơ sở nghiên cứu, thiết kế, các phòng thí nghiệm Tuyển khoáng như: Viện Địa chất và Khoáng sản thành lập năm 1965, Viện Luyện kim màu thành lập năm 1967 (nay là Viện KH&CN Mỏ-Luyện kim), Viện Quy hoạch và Thiết kế Than thành lập năm 1965 này là Công ty Cổ phần Tư vấn Đầu tư Mỏ và Công nghiệp Vinacomin; Phân viện Nghiên cứu KHKT Than thành lập năm 1972 nay là Viện KHCN Mỏ-Vinacomin; Phân viện Luyện kim đen thành lập năm 1972, Viện Công nghệ Xạ-Hiếm thành lập năm 1991,...

Trước những năm 1970, hầu như tất cả các công trình nghiên cứu, thiết kế Tuyển khoáng tại Việt Nam đều do các chuyên gia nước ngoài thực hiện. Từ những năm 1970 về sau, đội ngũ cán bộ kỹ thuật Tuyển khoáng non trẻ của Việt Nam đã dần khẳng định mình bằng các công trình nghiên cứu thiết kế mới. Những công trình nổi bật trong giai đoạn này có thể kể đến: Mỏ thiếc Sơn Dương-Tuyên Quang (1966), Xưởng tuyển nồi quặng Antimon Đầm Hồng-Tuyên Quang (1977), Xưởng tuyển nồi quặng Graphit Cỗ Phúc-Yên Bai (1978). Tiếp theo, cùng với các công trình mỏ tuyển quy mô lớn do Liên Xô giúp xây dựng, như Mỏ Thiếc Tĩnh Túc Cao Bằng, Mỏ Thiếc Quỳ Hợp Nghệ An, Mỏ Apatit Lào Cai, là một loạt các công trình do các kỹ sư Việt Nam tự thiết kế như: Nhà máy tuyển trung tâm mỏ thiếc Sơn Dương Tuyên Quang, Nhà máy tuyển nồi kẽm chì Lang Hích Thái Nguyên, Xưởng tuyển Vàng Suối Hoan Thái Nguyên, Xưởng tuyển thiếc Đại Từ Thái Nguyên, Xưởng tuyển thiếc Bắc Lũng và tuyển vonfram Thiện Kế Tuyên Quang,...

Trước năm 1990, điều kiện khai thác tài nguyên còn khá thuận lợi, chủ yếu là quặng giàu nên vai trò của ngành Tuyển khoáng và cán bộ kỹ thuật Tuyển khoáng chưa rõ nét. Đội ngũ cán bộ Tuyển khoáng thường sinh hoạt nghề nghiệp chung với Hội KHCN Mỏ đã thành lập từ năm 1966.

Từ sau khi xóa bỏ cơ chế bao cấp, bước sang thời kỳ đổi mới, nhất là từ sau 1990, nhu cầu về nguyên liệu khoáng các loại tăng mạnh đã kéo theo sự phát triển của các cơ sở sản xuất và đội ngũ cán bộ kỹ thuật Tuyển khoáng. Với đội ngũ cán bộ kỹ thuật lớn mạnh vượt bậc cả về số lượng và trình độ thì việc thành lập Hội Tuyển khoáng trở thành một nhu cầu bức thiết và là một tất yếu khách quan.

2. Quá trình thành lập và trưởng thành

Với sự nhiệt tình hưởng ứng của đông đảo cán bộ KHKT Tuyển khoáng, đã hình thành bộ phận xúc tiến, vận động thành lập Hội Tuyển khoáng, đứng đầu là TS. Nguyễn Đức Quý. Được sự ủng hộ nhiệt tình của TS. Phạm Quốc Tường-Chủ tịch Hội Địa chất Việt Nam, TS. Trần Lumen-Bộ trưởng Bộ Công nghiệp Nặng, TS. Đặng Hữu-Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ và sự nỗ lực của bộ phận xúc tiến, các cơ quan chức năng đã chấp thuận cho phép thành lập Hội Tuyển khoáng trực thuộc Hội Địa chất Việt Nam.

➤ Ngày 14 tháng 6 năm 1990, Đại hội thành lập Hội Tuyển khoáng đã được tiến hành tại Hội trường của Bộ Khoa học và Công nghệ, số 39, phố Trần Hưng Đạo, Hà Nội.

Đại hội đã trở thành ngày hội lớn của những cán bộ làm công tác Tuyển khoáng ở Việt Nam. Lần đầu tiên, những người làm công tác Tuyển khoáng thuộc mọi lĩnh vực, mọi thế hệ được quy tụ trong một tổ chức-một gia đình lớn, họp mặt với nhau tại Thủ đô Hà Nội-trái tim cả nước để bày tỏ tinh đồng nghiệp gắn bó. TS. Nguyễn Đức Quý được bầu làm Chủ tịch đầu tiên của Hội Tuyển khoáng.

Giai đoạn từ sau Đại hội thành lập đến Đại hội II: chủ yếu là củng cố tổ chức. Các mặt hoạt động của Hội đã bắt đầu nhưng chưa thật sự rõ nét. Hoạt động của Hội mới tập trung chủ yếu ở một số cơ sở nghiên cứu, thiết kế các khoáng sản kim loại màu và hóa chất trên địa bàn khu vực Hà Nội. Đây cũng là giai đoạn các nhà máy tuyển của Xí nghiệp liên hợp thiếc Nghệ Tĩnh ở Quỳ Hợp, Nghệ An và Nhà máy tuyển quặng Apatit loại 3 ở Tảng Loỏng, Lào Cai vừa hoàn thành xây dựng đang tiến hành chỉnh định để đưa vào sản xuất đã thu hút hầu hết các cán bộ Tuyển khoáng cốt cán của Hội. Và kết quả là bằng nỗ lực và trí tuệ của chính mình, chúng ta đã đưa Nhà máy tuyển nổi quặng Apatit loại 3 ở Tảng Loỏng, Lào Cai vào hoạt động với kết quả năm sau cao hơn năm trước.

➤ Đại hội đại biểu lần thứ II của Hội được tổ chức

vào ngày 31 tháng 10 năm 1999 tại Hà Nội. Nét nổi bật của của Đại hội này là kiện toàn lại cơ cấu tổ chức Trung ương Hội. Đại hội bầu Ban chấp hành Trung ương Hội (23 ủy viên), Ban chấp hành đã bầu Ban Thường vụ của Hội (5 ủy viên). TS. Nguyễn Đức Quý được bầu làm Chủ tịch Hội, TSKH. Đinh Ngọc Đăng-Phó chủ tịch Hội và KS. Lê Cường được bầu làm Phó Chủ tịch-khiêm Tổng Thư ký Hội. Hoạt động các mặt của Hội dần đi vào nề nếp. Hội tổ chức Hội nghị BCH mở rộng vào cuối năm, kết hợp gặp mặt toàn thể Hội viên (Hội viên ở Hà Nội và các tỉnh lân cận có điều kiện về dự) và mừng các hội viên cao tuổi. Hội đề ra quy định khen thưởng cho một số sinh viên Tuyển khoáng có thành tích học tập xuất sắc. Công tác nổi bật nhất của giai đoạn này là hoạt động KHCN. Các hoạt động nghiên cứu, thiết kế, đổi mới công nghệ diễn ra sôi nổi tại các chi hội thuộc các viện nghiên cứu, thiết kế, các đơn vị sản xuất. Đã hình thành các chi hội cơ sở. Có thể nói rằng, hoạt động của Hội Tuyển khoáng những năm này đã có những chuyển biến tích cực, được sự ủng hộ của các cấp, các ngành và các hội bạn. Trong nhiệm kỳ này, Hội cũng tích cực vận động để Hội trở thành một thành viên đầy đủ như các hội chuyên ngành khác. Mặt hạn chế là hoạt động của Hội trong giai đoạn này chủ yếu vẫn chỉ trong lĩnh vực các khoáng sản kim loại và hóa chất mà chưa thu hút được sự tham gia của các đơn vị và cán bộ tuyển khoáng ngành than.

➤ Đại hội đại biểu lần thứ III tổ chức ngày 3 tháng 12 năm 2004 tại Hà Nội. Với sự vận động tích cực của lãnh đạo Hội Tuyển khoáng, được sự ủng hộ của các cơ quan chức năng, từ một Hội chuyên ngành thuộc Hội Địa chất Việt Nam đã được Bộ Nội vụ chấp nhận chuyển thành Hội Tuyển khoáng Việt Nam tại Quyết định số 18/2005/QĐ-BNV ngày 20/01/2005. Điều lệ của Hội được công nhận tại Quyết định số 94/2005/QĐ-BNV ngày 05/9/2005. Đây là một bước chuyển rất quan trọng về mặt tổ chức, đưa Hội Tuyển khoáng ngang bằng về vị trí với các hội chuyên ngành kỹ thuật khác. Cũng chính vì vậy nên Đại hội III từ đây được tính là *Đại hội lần thứ I* của Hội Tuyển khoáng Việt Nam (nhiệm kỳ 2005-2010).

➤ Đại hội đại biểu lần thứ II (nhiệm kỳ 2010-2015) của Hội Tuyển khoáng Việt Nam diễn ra ngày 19 tháng 6 năm 2010 tại Hà Nội. Đại hội đã bầu được 51 ủy viên BCH TƯ Hội. Ban chấp hành đã bầu ra 13 ủy viên Ban thường vụ TƯ Hội. Đến cuối nhiệm kỳ đã bầu bổ sung nâng số Ủy viên BCH lên 59 và Ủy viên Ban Thường vụ lên 14.

➤ Đại hội lần thứ III (nhiệm kỳ 2015-2020) của Hội Tuyển khoáng Việt Nam được tiến hành vào ngày 1/8/2015 tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội đã bầu 61 ủy viên BCH TƯ Hội. Ban Thường vụ gồm 13 ủy viên. Qua các năm đã miễn nhiệm và bổ sung một số ủy viên

BCH và Ban Thường vụ. Hiện nay Hội còn 57 ủy viên BCH và 13 ủy viên BTV.

3. Một số thành tích đạt được trong 30 năm qua

Trải qua 30 năm hoạt động, nhất là sau Đại hội lần thứ I (nhiệm kỳ 2005-2010) Hội Tuyển khoáng Việt Nam đã không ngừng phát triển, hoạt động của Hội đã được nâng cao về chất và diễn ra đồng đều trên tất cả các lĩnh vực.

3.1. Về tổ chức

Qua các kỳ Đại hội, Hội Tuyển khoáng Việt Nam đã kiện toàn tổ chức bộ máy hoạt động. Hiện nay bộ máy của Hội có 01 Chủ tịch và 03 Phó Chủ tịch Hội; 04 ban là Ban Kiểm tra, Ban Khoa học-Công nghệ, Ban Giáo dục-Đào tạo, Ban Văn hóa-Xã hội và Văn phòng Hội.

Văn phòng Hội từ chỗ không có trụ sở ổn định, phải thu xếp thuê địa điểm tại số 65, đường Trung Yên 12, khu đô thị mới Trung Yên, Cầu Giấy. Từ năm 2014 với sự giúp đỡ của Viện KH&CN Mỏ-Luyện kim, văn phòng Hội đã chuyển về số 79 phố An Trạch, quận Đống Đa, Hà Nội để đảm bảo các hoạt động bình thường của Hội.

Văn phòng Hội duy trì hoạt động theo quy định, Bộ phận thường trực văn phòng gọn nhẹ, các cán bộ thường trực văn phòng nhiệt tình trong các công việc được giao. Để cập nhật thông tin về hoạt động của Trung ương Hội, hoạt động các chi hội, phổ biến các kiến thức về chế biến khoáng sản, cung cấp các thông tin về tiến bộ KHCN trong và ngoài nước về khoáng sản. Hội thành lập trang Wesite: vampro.vn. Trang có nhiều thông tin, kiến thức bổ ích, phong phú, đa dạng. Số người vào trang web của Hội ngày càng đông, mỗi ngày có khoảng 4 nghìn người truy cập.

Năm 2006, Hội đã thành lập “Trung tâm KHCN Chế biến và Sử dụng Khoáng sản” với mục đích chính là tập hợp, phát huy tiềm năng, trí tuệ của đội ngũ cán bộ Tuyển khoáng các thế hệ, thực hiện sử dụng tài nguyên khoáng sản, hợp lý, tiết kiệm và bền vững trong điều kiện kinh tế thị trường. Trung tâm đã đi vào hoạt động ổn định, đúng mục đích và phát huy tốt vai trò được giao. Ngoài việc đảm bảo nguồn thu cho hoạt động của mình, Trung tâm đã có đóng góp kinh phí cho việc duy trì các hoạt động của Hội. Hội Tuyển khoáng Việt Nam là một trong số ít các hội KHCN chuyên ngành vẫn duy trì hoạt động đều đặn trong điều kiện tự trang trải kinh phí, không có nguồn trợ giúp của ngân sách.

Hội đã thành lập Hội đồng Khoa học Công nghệ (Quyết định số 78/13/QĐ-HTKVN ngày 01/3/2013) nhằm tư vấn, định hướng hoạt động nghiên cứu, phát triển khoa học công nghệ trong lĩnh vực chế biến, sử dụng và bảo vệ môi trường khoáng sản của Hội; đánh giá các công trình khoa học của Hội

và các cơ quan nghiên cứu khác khi có yêu cầu; tư vấn và phản biện xã hội những vấn đề thuộc về khoa học công nghệ của Hội.

Tại Đại hội lần thứ II (nhiệm kỳ 2010-2015) đã thông qua sửa đổi Điều lệ Hội Tuyển khoáng Việt Nam cho phù hợp với tình hình thực tế mới. Điều lệ sửa đổi được Bộ Nội vụ chấp thuận tại Quyết định số 1323/QĐ/BNV ngày 18/11/2010.

Trên cơ sở Điều lệ Hội, đã soạn thảo và ban hành hệ thống các quy chế hoạt động của Hội bao gồm: Quy chế hoạt động của Hội, Quy chế Văn phòng Hội, Quy chế Tài chính của Hội, Quy chế Hoạt động Hội đồng KHCN, Quy chế Khen thưởng và Kỷ luật.

Các quy chế hoạt động được ban hành đã trở thành cơ sở chỉ đạo cho hoạt động các mặt của Hội đúng hướng và nề nếp.

3.2. Về hoạt động KHCN

KHCN là thế mạnh, là một trong những hoạt động chủ đạo của Hội Tuyển khoáng Việt Nam. Hội đã có nhiều hình thức hoạt động để giới thiệu, quảng bá, ứng dụng KHCN tuyển khoáng vào đời sống.

a. Tổ chức các Hội nghị KHCN Tuyển khoáng

➤ Hội nghị KHKT Tuyển khoáng toàn quốc lần thứ I được tổ chức năm 1986.

➤ Sau gần 20 năm kể từ Hội nghị lần thứ I, Hội nghị KHCN Tuyển khoáng toàn quốc lần thứ II được tổ chức vào ngày 24 tháng 11 năm 2005 với chủ đề: “Chế biến hợp lý và sử dụng tổng hợp tài nguyên khoáng sản”. Với 54 báo cáo khoa học. Tham dự Hội nghị có trên 300 cán bộ KHCN trong và ngoài ngành, lãnh đạo và đại diện của các doanh nghiệp, Viện chuyên ngành, các cơ quan quản lý nhà nước và đại diện truyền thông, báo chí. Hội nghị đã thành công tốt đẹp với “Tuyển tập công trình” các báo cáo khoa học dày hơn 400 trang và được các nhà khoa học trong và ngoài ngành, các nhà quản lý đánh giá tốt.

➤ Hội nghị KHCN Tuyển khoáng toàn quốc lần thứ III với chủ đề “Ứng dụng KHCN trong chế biến và sử dụng khoáng sản góp phần phát triển bền vững tài nguyên khoáng sản Việt Nam” tổ chức vào ngày 18 tháng 6/2010, cùng thời gian tiến hành Đại hội II Hội Tuyển khoáng Việt Nam. Tuyển tập báo cáo tập hợp 60 báo cáo khoa học thuộc nhiều lĩnh vực như chế biến và sử dụng khoáng sản kim loại và quý hiếm, chế biến sử dụng khoáng chất công nghiệp và phi kim, chế biến sử dụng khoáng sản năng lượng, tái chế sử dụng phế thải và bảo vệ môi trường,...

➤ Ngày 29/11/2014 tổ chức Hội nghị KHCN toàn quốc lần thứ IV về chế biến khoáng sản với chủ đề: “Vai trò của chế biến khoáng sản trong phát triển các ngành công nghiệp Việt Nam”. Đã có 62 báo cáo tham dự Hội nghị (các bài viết được biên tập vào Tuyển tập dày hơn 600 trang). Hơn 160 đại biểu đã đến dự Hội Nghị khoa học.

➤ Ngày 9/8/2018 Hội nghị KHCN Tuyển khoáng toàn quốc lần thứ V đã diễn ra với chủ đề: "Chế biến khoáng sản gắn với phát triển bền vững ở Việt Nam" với hơn 150 đại biểu tham dự. Đã xuất bản Tuyển tập báo cáo gồm 52 báo cáo khoa học có chất lượng.

➤ Hội đã phối hợp với Tổng Công ty Khoáng sản Việt Nam (nay là Tổng Công ty Khoáng sản-TKV) tổ chức nhiều cuộc hội thảo chuyên đề về khai thác, chế biến quặng thiếc, quặng kẽm chì, đất hiếm. Cùng bộ môn Tuyển khoáng, Trường Đại học Mỏ-Địa chất tổ chức hội thảo về thành lập "Chuyên ngành tuyển luyện quặng kim loại",...

b. Trung tâm KHCN sản xuất và chế biến khoáng sản của Hội

Ngoài ý nghĩa về kinh tế, Trung tâm KHCN sản xuất và chế biến khoáng sản của Hội còn là một trung tâm ứng dụng khoa học tuyển khoáng có uy tín. Trung tâm đã đảm nhận nhiều công trình với hàm lượng chuyên môn cao, đã tham gia nghiên cứu 01 đề tài cấp Nhà nước, chủ trì thực hiện 04 đề tài cấp Bộ Công Thương cùng nhiều đề tài và công trình khác phục vụ các doanh nghiệp,...

c. Một số hoạt động KHCN sau Đại hội I (2005)

➤ Giai đoạn từ sau Đại hội I (2005) đến nay, đặc biệt là thời kỳ từ 2010-2015 một loạt các công trình dự án tuyển luyện lớn của đất nước đã được xây dựng đưa vào hoạt động như: Tổ hợp đồng Sin Quyền-Lào Cai (2006), Tổ hợp Bauxit-Alumin Lâm Đồng (2012), Tổ hợp Alumin Nhân Cơ-Đăk Nông (2016), mở rộng Nhà máy tuyển nồi Kẽm Chì Chợ Điền (2010), Nhà máy tuyển quặng đồng số 2 của Tổng Công ty khoáng sản TKV (năm 2018), Tổ hợp chế biến quặng Vonfram Núi Pháo, Nhà máy tuyển Apatit Cam Đường trong ngành phân bón hóa chất, di dời Nhà máy tuyển than Nam Cầu Trắng, đầu tư mở rộng Nhà máy tuyển than Cửa Ông, xây dựng Nhà máy tuyển than Khe Chàm,... Đây là cơ hội để các cán bộ kỹ thuật tại cơ sở phát huy trí tuệ, áp dụng những tiến bộ kỹ thuật, đổi mới, cải tiến công nghệ, tạo một bước nhảy vọt về trình độ công nghệ nói chung, trình độ nghiên cứu, thiết kế nói riêng.

➤ Các chi hội cơ sở có những hoạt động khoa học công nghệ hết sức sôi nổi và hiệu quả. Nhiều công trình nghiên cứu, ứng dụng đã tạo được những tiến bộ rõ nét trong các loại hình khoáng sản như ngành than với các tiến bộ trong tuyển than chất lượng thấp bằng huyền phù tự sinh và huyền phù manhetit, tuyển than mịn bằng xoáy lốc thuỷ lực,...; ngành khoáng sản kim loại với các tiến bộ trong việc áp dụng kết hợp tuyển nhanh-tuyển tập hợp để làm giàu quặng đồng, thay thế thuốc tuyển độc hại trong tuyển nồi quặng kẽm chì, áp dụng, cải tiến các thiết bị vít đứng, máy tuyển từ, tuyển điện trong tuyển ilmenit-zircon sa khoáng; tuyển quặng manhetit, hematit,...; ngành hoá

chất, phân bón với kết quả nghiên cứu thay thế thuốc tuyển quặng apatit nhập ngoại bằng thuốc tuyển trong nước, tự nghiên cứu, thiết kế xây dựng nhà máy tuyển nồi quặng apatit loại 3 ở Cam Đường-Lao Cai,...

➤ Một số hội viên của Hội được giao chủ trì nhiều đề tài cấp Nhà nước, cấp Bộ về khảo sát, đánh giá và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên trong quá trình chế biến khoáng sản; đổi mới, hiện đại hoá công nghệ trong ngành công nghiệp khoáng sản đến 2015, định hướng đến 2025, lập quy hoạch một số khoáng sản (như cromit, titan,...) đến năm 2025, 2030,... Một số hội viên rất tích cực tham gia viết bài cho các tạp chí KHCN chuyên ngành, tham gia các hội nghị khoa học của các hội liên quan như: Hội KH&CN Mỏ Việt Nam, Hội KHCN Đúc-Luyện kim Việt Nam, Hội KHCN Hoá học Việt Nam,...

3.3. Công tác giáo dục-đào tạo

Công tác giáo dục đào tạo của Hội chủ yếu liên quan đến bộ môn Tuyển khoáng, Trường Đại học Mỏ Địa chất và Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh.

➤ Bộ môn Tuyển khoáng, Trường Đại học Mỏ-Địa chất đã đào tạo được: 45 lớp Đại học chính quy với gần 1200 sinh viên tốt nghiệp, 31 lớp Đại học vừa học vừa làm với 1152 sinh viên tốt nghiệp, 109 thạc sĩ và 8 tiến sĩ.

➤ Độ ngũ cán bộ Tuyển khoáng có trình độ, học hàm học vị cao ngày càng lớn mạnh (1 TSKH., 7 PGS.TS., 2 NGƯT và nhiều tiến sĩ được đào tạo trong nước và nước ngoài.

➤ Một số Hội viên có trình độ chuyên môn cao tham gia giảng dạy các lớp cao học hoặc hướng dẫn nghiên cứu sinh cho Bộ môn Tuyển khoáng, Trường Đại học Mỏ-Địa chất.

➤ Bên cạnh công tác đào tạo, các hội viên thuộc Trường Đại học Mỏ-Địa chất đã biên soạn được 29 bài giảng và giáo trình, 02 tài liệu tham khảo.

➤ Hội Tuyển khoáng Việt Nam đã phối hợp tổ chức được 03 lớp bồi dưỡng, đào tạo chuyên môn cho cán bộ, công nhân các loại khoáng sản.

➤ Hội vẫn duy trì công tác khen thưởng động viên các sinh viên xuất sắc của ngành Tuyển khoáng. Hàng năm Hội khen thưởng cho 04 sinh viên (tặng giấy khen và phần thưởng bằng tiền). Tổng cộng đến nay đã trao học bổng và khen thưởng cho trên 60 sinh viên tuyển khoáng xuất sắc.

3.4. Về công tác văn hóa-xã hội

Văn hóa-xã hội cũng là một công tác trọng tâm của Hội: thường xuyên quan tâm đến cuộc sống của các hội viên, đặc biệt là các hội viên cao tuổi, hội viên có sức khỏe yếu. Công tác thăm hỏi ốm đau, hiếu, hỷ được duy trì. Hội đã quan tâm, tổ chức thăm hỏi, động viên, tặng quà các gia đình hội viên có hoàn cảnh khó khăn. Một số chi hội cũng tạo được nguồn quỹ riêng để thăm hỏi hội viên có hoàn cảnh khó khăn trong chi hội.

Từ khi thành lập đến nay, Hội luôn duy trì tổ chức và duy trì đều đặn các buổi gặp mặt tất cả các hội viên nhân dịp đầu Xuân và nhân dịp đó mừng tuổi các hội viên cao tuổi. Đến nay Hội đã tổ chức chúc mừng và trao quà lưu niệm cho trên 90 hội viên cao tuổi. Là một hội chuyên ngành, nguồn kinh phí hoạt động không lớn, do phải tự trang trải nhưng Hội thực sự đã là tổ ấm, gắn kết những đồng nghiệp Tuyển khoáng.

3.5. Công tác hợp tác quốc tế:

➤ Công tác Hợp tác Quốc tế phát triển chủ yếu sau Đại hội nhiệm kỳ 2005-2010, đặc biệt là sau khi thành lập Trung tâm KHCN chế biến và sử dụng khoáng sản: Hội đã tổ chức các đoàn đi công tác tại Lào, Trung Quốc, Nhật Bản, CHLB Đức, CH Séc,...; Hội đã tổ chức một số cuộc hội thảo với các chuyên gia nước ngoài về chế biến khoáng sản và bảo vệ môi trường;

➤ Một số đơn vị sản xuất và nghiên cứu, tạo điều kiện cho các hội viên chi hội Tuyển khoáng tại đơn vị được đi tham quan học tập ở nước ngoài để nâng cao trình độ kiến thức chuyên ngành.

➤ Năm 2018, lần đầu tiên, Hội có đại diện tham gia Hội nghị Quốc tế về Chế biến khoáng sản lần thứ 18 tổ chức ở Moskva, Liên bang Nga: một số hội viên của Chi hội Viện KHCN Mỏ-Luyện kim đã tham dự Hội nghị từ 15-21/9/2018 và có 02 báo cáo khoa học đã được đăng trong Tuyển tập các báo cáo khoa học của Hội nghị.

3.6. Khen thưởng

3.6.1. Cấp trên khen thưởng cho Hội Tuyển khoáng Việt Nam

Năm 2015 Hội Tuyển khoáng Việt Nam được Liên hiệp các hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam tặng Bằng khen vì có nhiều thành tích hoạt động trong nhiệm kỳ 2010-2015.

Nhân dịp 30 năm thành lập, Hội Hội Tuyển khoáng Việt Nam đã đề nghị Thủ tướng Chính Phủ tặng Bằng khen cho Tập thể Hội. Các thủ tục về khen thưởng đã được Tổng hội Địa Chất Việt Nam và Liên hiệp Hội KH&KT Việt Nam trình lên Ban thi đua khen thưởng của Chính phủ để xem xét quyết định.

3.6.2. Hội Tuyển khoáng Việt Nam khen thưởng

➤ Nhân dịp kỷ niệm 20 năm thành lập Hội (19/6/2010) - Hội đã tặng bằng khen và tiền thưởng cho 17 tập thể (trong đó có 9 tập thể đã có thành tích trong hoạt động KHCN và 8 tập thể có thành tích trong hoạt động Hội).

➤ Nhân dịp kỷ niệm 25 năm thành lập Hội và Đại hội đại biểu Hội Tuyển khoáng Việt Nam lần thứ III (1/8/2015) Hội đã tặng Bằng khen và tiền thưởng cho 8 tập thể và 11 cá nhân vì đã có nhiều thành tích trong hoạt động KHCN và hoạt động Hội.

➤ Nhân dịp kỷ niệm 30 năm thành lập Hội và Đại hội đại biểu Hội Tuyển khoáng Việt Nam lần thứ

IV(21/11/2020) Hội tặng Bằng khen và tiền thưởng cho 11 tập thể và 21 cá nhân vì đã có nhiều thành tích trong hoạt động KHCN và hoạt động Hội.

4. Một số tồn tại

Bên cạnh những thành tích như trên, trong hoạt động của Hội Tuyển khoáng Việt Nam vẫn còn một số tồn tại:

➤ Hội Tuyển khoáng là tổ chức Xã hội nghề nghiệp, các hội viên tham gia vào Hội trên cơ sở tự nguyện. Một số hội viên chưa thực sự tích cực trong hoạt động Hội (kể cả một số là ủy viên BCH);

➤ Là Hội xã hội nghề nghiệp, tự thành lập và tự cân đối trang trải kinh phí, nên Hội gặp không ít khó khăn trong việc tạo nguồn quỹ tài chính cho Hội hoạt động;

➤ Sự phối hợp, kết nối, hợp tác giữa Hội và các đơn vị nghiên cứu, thiết kế, các cơ sở sản xuất vẫn chưa cao, còn mang tính đơn lẻ, chưa thật sự gắn bó, hỗ trợ nhau để thúc đẩy việc ứng dụng cải tiến, đổi mới công nghệ vào cuộc sống;

➤ Hoạt động của Hội mới chủ yếu thu hút sự tham gia của các cá nhân, đơn vị thuộc thành phần kinh tế nhà nước mà chưa lan tỏa được đến các doanh nghiệp thuộc các thành phần kinh tế khác-lực lượng đang chiếm tỷ trọng ngày càng lớn trong nền kinh tế đất nước.

5. Phương hướng hoạt động

Cùng với dịp kỷ niệm 30 năm thành lập Hội Tuyển khoáng Việt Nam và Đại hội lần thứ IV (nhiệm kỳ 2020-2025), Hội Tuyển khoáng Việt Nam hướng tới một số mục tiêu chủ yếu, đó là:

➤ Lựa chọn và động viên các hội viên có nhiệt tình, có năng lực, có kinh nghiệm, có đạo đức, tư cách có điều kiện và sức khỏe tham gia vào Ban chấp hành Trung ương Hội đặc biệt là Ban lãnh đạo, Ban Thường vụ Hội, Trưởng các Ban và các Chi hội trưởng;

➤ Tiếp tục củng cố tổ chức, phát triển Hội ngày càng vững mạnh về mọi mặt theo hướng trẻ hóa đội ngũ lãnh đạo, thu hút và phát triển các chi hội thành viên trong các thành phần kinh tế ngoài nhà nước;

➤ Động viên tinh thần năng động, sáng tạo trong điều hành quản lý Trung Tâm CBKS để đảm bảo nguồn kinh phí duy trì hoạt động của Hội. Động viên sự đóng góp của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước về mọi mặt cho Hội;

➤ Xem xét bổ sung sửa đổi các quy chế và phương hướng hoạt động của Hội, tổ chức các Chi hội và cơ quan trực thuộc Hội để phù hợp với tình hình thực tiễn và phát huy được vai trò của Hội trong sự nghiệp phát triển bền vững ngành công nghiệp khoáng sản Việt Nam nói chung và ngành chế biến sử dụng khoáng sản nói riêng;

➤ Chú trọng công tác tuyên truyền Hội viên thực hiện trách nhiệm của người trí thức mới, của tổ chức

xã hội nghề nghiệp trong sự nghiệp phát triển KTXH và bảo vệ đất nước;

➤ Phát hiện, lựa chọn và động viên các Hội viên có trình độ và năng lực, có kinh nghiệm và điều kiện tham gia hoạt động Hội hoặc hoạt động chuyên môn do Hội Tuyển khoáng Việt Nam thực hiện và đề xuất;

➤ Duy trì truyền thống gặp mặt toàn thể hội viên hàng năm để mừng xuân mới và chúc mừng các hội viên cao tuổi. Kết hợp 5 năm một lần khen thưởng cho các tập thể và cá nhân có thành tích trong hoạt động Hội và chuyên môn;

➤ Định kỳ 5 năm tổ chức Hội nghị KHCN Tuyển khoáng toàn quốc một lần. Chủ đề Hội nghị khoa học gắn với tình hình và nhu cầu phát triển của ngành chế biến khoáng sản và công nghiệp khoáng sản của Việt Nam và Thế giới tại từng thời điểm;

➤ Phối kết hợp với các đơn vị sản xuất, với các đơn vị nghiên cứu hoặc với các Hội chuyên ngành khác tổ chức mỗi năm một cuộc hội thảo chuyên sâu về một vấn đề cụ thể liên quan đến ứng dụng tiên bộ KHCN trong chế biến khoáng sản;

➤ Nâng cấp và duy trì hoạt động trang Website của Hội, thường xuyên cập nhật thông tin về hoạt động của Hội, đưa tin về hoạt động KHCN, phổ biến kiến thức liên quan đến chế biến và sử dụng khoáng sản trong và ngoài nước. Khuyến khích công bố các công trình nghiên cứu các ứng dụng tiên bộ KHCN trên các tạp chí hoặc Hội nghị Khoa học trong nước và thế giới;

➤ Thu xếp tài chính từ nhiều nguồn (từ nguồn tài trợ, Hội phí, đóng góp của Trung tâm KHCN,...) để có quỹ cho Hội hoạt động ổn định và lâu dài;

➤ Quan tâm đến cuộc sống, sinh hoạt của hội viên, đặc biệt là hội viên cao tuổi. Kịp thời thăm hỏi động viên Hội viên và gia đình khi gặp khó khăn .

6. Kết luận

Nhìn lại hoạt động 30 năm, các hội viên của Hội Tuyển khoáng Việt Nam không khỏi tự hào, xúc động về sự lớn mạnh không ngừng của Hội, của ngành. Từ một ngành chỉ được coi là “phụ” thì nay đã trở thành không thể thay thế trong chuỗi giá trị gia tăng của hoạt động khai thác khoáng sản. Trong điều kiện nguồn tài nguyên khoáng sản trong nước ngày càng cạn dần còn nhu cầu sử dụng ngày một tăng cao thì vai trò của ngành tuyển khoáng lại càng quan trọng.

Điều quan trọng nhất là phẩm chất, giá trị của những con người tuyển khoáng vẫn được duy trì và tiếp tục phát huy, nâng cao. Những phẩm chất đó là:

➤ Sự tâm huyết, say mê, yêu nghề, săn sàng lao vào khó khăn gian khổ vì công việc, có trách nhiệm với quê hương, đất nước;

➤ Đội ngũ cán bộ Hội là những người nhiệt tình, tự nguyện tham gia công tác, không vì danh lợi, khắc phục khó khăn vì mục tiêu, nhiệm vụ chung;

➤ Sự thân ái, đoàn kết, gắn bó nghĩa tình trên tinh thần đồng nghiệp.

Những phẩm chất đó đã gắn kết mọi thành viên của Hội trong 30 năm qua và sẽ còn tiếp tục phát huy trong những năm tới để xây dựng Hội Tuyển khoáng Việt Nam của chúng ta càng lớn mạnh phát triển hơn nữa, tương xứng với sự phát triển của ngành.

Sự trưởng thành của Hội Tuyển khoáng Việt Nam 30 năm qua luôn gắn liền với sự đóng góp xây dựng của các cán bộ tuyển khoáng các lớp trước, của toàn thể các hội viên, được sự ủng hộ, tạo điều kiện, giúp đỡ của lãnh đạo quản lý ở các cấp, các ngành, các doanh nghiệp và các Hội bạn. Nhân dịp này, chúng tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn chân thành và sâu sắc tới tất cả mọi người và mong quý vị tiếp tục dành cho Hội Tuyển khoáng Việt Nam sự ủng hộ, giúp đỡ to lớn hơn nữa trong thời gian tới. □

Ngày nhận bài: 19/07/2020

Ngày gửi phản biện: 18/09/2020

Ngày nhận phản biện: 25/11/2020

Ngày chấp nhận đăng bài: 10/12/2020

Từ khóa: một số hoạt động; thành công; Hội Tuyển khoáng Việt Nam; 30 năm; thành lập; phát triển

Trách nhiệm pháp lý của các tác giả bài báo:

Các tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về các số liệu, nội dung công bố trong bài báo theo Luật Báo chí Việt Nam

Tóm tắt: Bài báo giới thiệu một số hoạt động và thành công của Hội Tuyển khoáng Việt Nam sau 30 năm thành lập và phát triển

Vietnam Association for Mineral Processing - 30 years of establishment and development

SUMMARY

The article introduces some activities and successes of Vietnam Association for Mineral Processing after 30 years of establishment and development.

1. Mọi khó khăn và sợ hãi sinh ra là để trau dồi phẩm chất anh hùng. *Tăng Quốc Phiên*.

2. Hãy tự tạo cho mình một khung ghi nhớ đủ rộng, vì đó sẽ là nơi giúp bạn sắp xếp những kiến thức mình đã đọc được. *Bill Gates*.

VTH sưu tầm